

THE PROFESSION OF SCHOOL LIBRARIAN/ DOCUMENTARIST TEACHER IN THE ROMANIAN SPACE. PRACTICAL RESEARCH

Anca Zenaida Moțiu (Anghel)
PhD Student, University of Bucharest

Abstract: Through this research, we aimed to gather as much information as possible about the professions of school librarian and documentary teacher and to highlight their professional profile, basic and continuous education, the work space and the facilities available to them for performing their profession, activities and role that they have in the formal and non-formal education of students.

The analysis based on the research results showed a deep need to modernize the school libraries / CDI and the profession of school librarian / documentary teacher. The need to select the correct information for students is perhaps more necessary than ever if we consider the large amount of data they receive on all types of media. Radical changes are required in all aspects: the organization and endowment of school libraries / CDI and the adaptation of the the professions of school librarian / documentary teacher to the requirements of the day

Keywords: library research, profession, school librarian, documentary teacher

Introducere

Biblioteca școlară modernă ar trebui să fie un loc indispensabil pentru predare și învățare în școli. În funcție de tipul de școală, de nevoile și acordurile țintă ale școlii, biblioteca școlară ar trebui să fie centru de informare și cunoaștere, centru media și locul de instruire pentru învățarea noilor media, loc de predare și învățare, centru de predare pentru utilizarea bibliotecii, locul animării și promovării lecturii, centru de comunicare, punct de întâlnire cultural, loc de relaxare și retragere care ar trebui să ofere o atmosferă prietenoasă, primitoare și o ambianță modernă și atractivă. Echipamentul ar trebui să permită diferite utilizări (lecții, animație pentru lectură, cercetare, învățare de proiecte, relaxare și petrecere a timpului liber, evenimente culturale etc.) și să sprijine procesele de lucru ale bibliotecarului școlar. Utilizatorii ar trebui să poată folosi, pentru regăsirea informațiilor, toate tipurile de resurse: documente tradiționale, internet, OPAC. Biblioteca școlară ar trebui să dețină un soft de gestiune specializat prin intermediul căruia bibliotecarul școlar să realizeze toate activitățile de gestiune a documentelor.

Bibliotecarul școlar/profesorul documentarist ar trebui să aibă pregătire biblioteconomică și pedagogică. Ar trebui să fie experți în cercetare, incluzivitate, colaborare, pregătirea resurselor, explorare, inovare și implicare. Ar trebui să sprijine elevii în cercetarea documentară, regăsirea informației pe suport clasic sau media, să utilizeze noile tehnologii media, să promoveze lectura și cultura. Ar trebui să îi ajute pe elevi să-și dezvolte competențele informaționale, să creeze, să gândească, să împărtășească și să crească.

În cercetarea de față, ne propunem să vedem care este situația reală în structurile info-documentare din învățământul preuniversitar românesc și care este distanța dintre cum ar trebui să fie și ceea ce este în realitate.

1. Scopul și obiectivele cercetării

Prin această cercetare, am urmărit să adunăm cât mai multe informații cu privire la profesiile de bibliotecar școlar și de profesor documentarist și să evidențiem profilul profesional, formarea de bază și formarea continuă, spațiul de lucru și dotările pe care le au la dispoziție pentru a-și exercita profesia, activitățile și rolul pe care îl au în educarea formală și nonformală a elevilor.

Obiectivele cercetării sunt reflectate de problemele ridicate, astfel:

1. profilului profesional al bibliotecarului școlar/profesorului documentarist;
2. nivelul de formare de bază și disponibilitatea pentru formarea continuă;
3. mediul în care lucrează și care sunt instrumentele pe care le are la dispoziție;
4. activitățile pe care le desfășoară;
5. rolul pe care îl are, în propria percepție, în educarea elevilor;
6. barierele pe care le întâmpină în exercitarea profesiei;
7. propunerile pentru îmbunătățirea activității.

2. Metoda de cercetare

Metoda de cercetare aleasă a urmat modelul propus de J. Creswell și V. Clark Plano, care presupune următoarele etape.²¹⁴²

- „identificarea clară a problemei ce trebuie cercetată;
- formularea unei ipoteze ce exprimă o relație între variabile;
- raționare deductivă atentă în ceea ce privește ipoteza pentru a investiga implicațiile problemei: stabilirea tehnicilor și a procedurilor aferente;
- culegerea de date pentru testarea empirică a ipotezei;
- analiza cantitativă și calitativă a datelor;
- acceptarea, respingerea sau reformularea ipotezei.”

Cercetarea a avut atât o latură cantitativă axată pe măsurători și cifre prin intermediul cărora am cuantificat date cu privire la statutul profesional și nivelul de pregătire, cât și o latură calitativă care ne-a oferit idei, opinii, motive, preferințe legate de activitățile desfășurate și de rolul pe care îl au bibliotecarul școlar și profesorul documentarist în educarea elevilor, așa cum îl percep ei înșiși, observații privind barierele pe care le întâmpină în exercitarea profesiei, dar și sugestii cu privire la îmbunătățirea condițiilor de lucru.

Datorită situației epidemiologice din perioada martie 2020 - iunie 2021, cercetarea s-a desfășurat exclusiv online iar instrumentul de cercetare utilizat a fost chestionarul. Prin această metodă, chestionarul în format Word a fost completat și trimis prin e-mail sau a putut fi completat direct online pe aplicația *Google forms* fără a fi nevoie de un intervievator.

²¹⁴² CRESWELL, John W.; CLARK PLANO, Vicki L. *Designing and Conducting Mixed Methods Research*. Third Edition. Sage Publications, Inc. USA, 2017 520p. Apud TRĂȘĂ, Lucian. *Metode și tehnici de cercetare în psihologie*. Note de curs, anul I. Universitatea Spiru Haret. Facultatea de psihologie. <https://www.yumpu.com/ro/document/view/4754865/metode-si-tehnici-de-cercetare-in-psihologie-anul-i-lucian-trasa>

Avantajele acestei metode constau în economicitate din punct de vedere financiar și de timp, nu există restricții geografice impuse asupra cercetării efectuate și oferă maximum de protecție sanitară tuturor participanților la cercetare.

3. Structura chestionarului

Chestionarul a fost întocmit astfel încât să cuprindă întrebări relevante pentru cercetare, clare, scurte, formulate într-un limbaj accesibil astfel încât să reflecte scopul cercetării. Au fost folosite atât întrebări închise cu alegere duală sau multiplă care au acoperit toate variantele de răspuns, dar și întrebări deschise prin intermediul cărora respondenții au avut posibilitatea de a-și exprima propriile opinii fără a fi limitați de constrângeri. În plus, nu a existat nici o restricție sau obligativitate de a răspunde la întrebări, respondenții având posibilitatea de a alege dacă doresc sau nu să răspundă la întrebări, oferind astfel dreptul la protecția datelor personale. Din acest motiv pentru fiecare întrebare ar putea exista un număr variabil de nonrăspunsuri

Chestionarul cuprinde opt seturi de întrebări organizate astfel:

- primul set cuprinde întrebări care se referă la tipul unității de învățământ, localitatea în care se află și tipul structurii infodocumentare;
- al doilea set cuprinde întrebări despre bibliotecarul școlar/profesorul documentarist referindu-se la vârsta și genul respondentului, calificarea pentru postul ocupat, statutul pe care îl are angajatul (titular sau suplinitor) și vechimea pe post precum și informații privind normarea postului ocupat;
- al treilea set cuprinde întrebări care se referă la formarea de bază și formarea continuă și culege informații despre nivelul de pregătire, date privind calificarea continuă, nivelul calificării și opinii privind utilitatea formării în domeniu pentru exercitarea profesiei;
- al patrulea set de întrebări se referă la structura infodocumentară – ca spațiu de lucru al bibliotecarului școlar/profesorului documentarist și culege informații despre modul de organizare și dotare, despre starea colecțiilor de documente, accesul la internet, existența unui soft de gestiune și dotarea tehnică pentru desfășurarea activităților multimedia;
- al cincilea set cuprinde întrebări deschise care se referă la activitățile desfășurate de bibliotecarul școlar/ profesorul documentarist din punctul de vedere al planificării și organizării activităților, tipurile de activități biblioteconomice, activități pedagogice, culturale și de reprezentare a unității de învățământ, dar și sarcinile administrative realizate la cerința școlii;
- setul șase cuprinde de asemenea, întrebări deschise care se referă la opiniile personale legate de rolul bibliotecarului școlar/profesorului documentarist în învățarea elevilor, barierele întâmpinate în exercitarea profesiei de bibliotecar școlar/profesor documentarist iar în final, respondenții sunt invitați să formuleze propuneri concrete care pot contribui la îmbunătățirea activității de bibliotecar școlar/profesor documentarist.

4. Stabilirea dimensiunii eșantionului

Grupul țintă căruia s-a adresat chestionarul este format din bibliotecarii școlari și profesorii documentariști din învățământul preuniversitar. Chestionarele format Word cât și chestionarele online au fost trimise în perioada 1 noiembrie 2020 – 15 februarie 2021, prin e-mail, către bibliotecarii din toate Casele Corpului Didactic (CCD) județene din țară, urmând a fi redistribuite către bibliotecarii școlari și profesorii documentariști din unitățile școlare din județe. Bibliotecarii din CCD județene colaborează cu bibliotecarii școlari și profesorii documentariști pentru care sunt coordonatori metodici și deci dețin datele de contact ale acestora.

Deoarece nu am avut acces la numărul exact de bibliotecari școlari și de profesori documentariști care lucrează în sistemul de învățământ preuniversitar, pentru a putea determina eșantionul de respondenți relevant cercetării, am utilizat datele cu privire la bibliotecile școlare și CDI-urile din toată țara, oferite de Biblioteca Națională a României prin intermediul serviciului CASIDRO²¹⁴³.

Mărimea eșantionului reprezentativ pentru colectivitatea/populația analizată s-a bazat pe formula simplificată, definită de Taro Yamane²¹⁴⁴:

$$n = N/(1+N \times e^2)$$

unde:

- n - reprezintă numărul de respondenți (numărul de chestionare analizate);
- N - reprezintă numărul persoanelor care compun populația totală din care se extrage eșantionul;
- e - este marja de eroare limită admisă pentru ca eșantionul să fie reprezentativ, aceasta fiind cuprinsă între +/-5% sau 0,05, pentru un nivel de încredere de 95%.

Dacă luăm ca referință numărul de biblioteci școlare și CDI-uri prezentate pe site-ul Bibliotecii Naționale a României prin serviciul CASIDRO, eșantionul reprezentativ este:

$$n = 860/(1+860 \times 0,05^2)$$

$$n = 273 \text{ respondenți}$$

Așadar, mărimea eșantionului a rezultat este 273 respondenți

Numărul de răspunsuri valide primite a fost de 353 respondenți

5. Limitări în cadrul cercetării

Una din problemele întâmpinate în cadrul cercetării a fost stabilirea eșantionului de respondenți. Deoarece INS nu a actualizat datele privind numărul total de biblioteci școlare existente în întreaga țară pentru anul 2020 și pentru că nu există nici o altă sursă oficială avizată de Ministerul Educației, am luat ca referință datele oferite de Biblioteca Națională prin serviciul CASIDRO.

²¹⁴³ Catalogul Structurilor Infodocumentare din România (CASIDRO) este un portal care cuprinde informații despre instituțiile din Sistemul Național de Biblioteci. Este structurat alfabetic, după denumirea bibliotecii, iar căutările se pot face utilizând mai multe chei de căutare. [online], 2013 [accesat la 06.01 2020]. Disponibil la: <http://www.bibnat.ro/biblioteci.php>

²¹⁴⁴ YAMANE, Taro. *Statiscis: An Introductory Analysis*, 2nd edition. New York: Harper and Row, 1967 Apud ISRAEL, Glenn. *Determining sample size*. În: University of Florida IFAS extension [online], 2013 [accesat la 06.01 2020]. Disponibil la: <http://www.tarleton.edu/academicassessment/documents/Samplesize.pdf>

O altă problemă pe care am întâmpinat-o în timpul cercetării a fost faptul că în luna februarie 2021, ABR a derulat o cercetare proprie, prin chestionare online, care s-a suprapus cu cercetarea online derulată de noi, creându-se astfel o confuzie în rândul respondenților.

6. Centralizarea datelor

a. Date despre unitatea școlară

Tabel nr. 1: Distribuția structurilor info-documentare pe județe în cadrul cercetării

Județul	Număr total respondenți	Biblioteci școlare	CDI
Alba	19	6	13
Arad	1		1
Argeș	10	9	1
Botoșani	1		1
Brașov	24	20	4
București	44	37	7
Caraș-Severin	4	4	
Constanța	2	2	
Dâmbovița	5	2	3
Dolj	9	9	
Giurgiu	28	18	10
Harghita	2	1	1
Ialomița	7	5	2
Iași	75	70	5
Ilfov	4	2	2
Maramureș	2		2
Mureș	43	39	4
Neamț	16	13	3
Olt	28	22	6
Sălaj	5	2	3
Satu Mare	13	7	6
Sibiu	6	6	
Suceava	1	1	
Timiș	2	1	1
Vâlcea	1	1	
Vrancea	1	1	

Tabel nr.2: Distribuția structurilor info-documentare pe nivel de școlarizare în cadrul cercetării

Tipul unității de învățământ în care funcționează structura infodocumentară	Număr total respondenți	Biblioteci școlare	CDI
preșcolar	3	2	1
gimnazial	154	118	36
liceal	114	89	25
preșcolar, gimnazial	25	21	4
gimnazial, liceal	27	20	7

preșcolar, gimnazial, liceal	25	21	4
nonrăspuns	5		

b. Date despre bibliotecarul școlar/profesorul documentarist

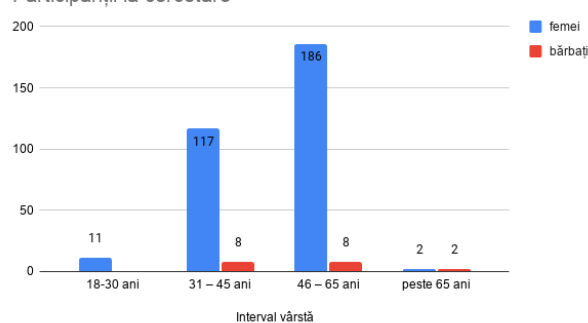
Tabelul nr. 3: Date despre participanții la cercetare

Interval vârstă	Număr repondenți	
	femei	bărbați
18-30 ani	11	
31 – 45 ani	117	8
46 – 65 ani	186	8
peste 65 ani	2	2
nonrăspuns	19	

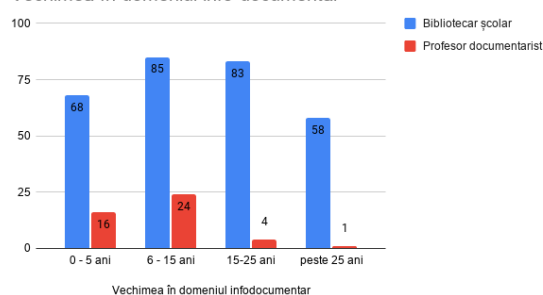

Vechimea în domeniul infodocumentar	Număr respondenți	
	Biblioteca școlară	Profesor documentarist
0 - 5 ani	68	16
6 - 15 ani	85	24
15-25 ani	83	4
peste 25 ani	58	1
nonrăspuns	15	

Participanții la cercetare

Vechimea în domeniul info-documentar

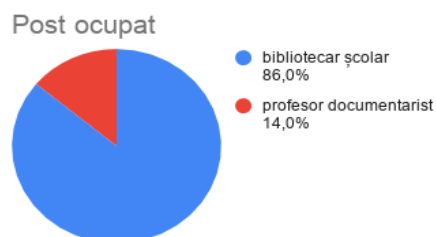
c. Profilul profesional

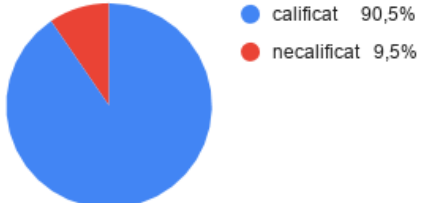
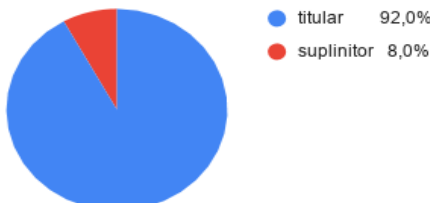

Tabelul nr. 4: Profilul profesional al participanților la cercetare

Post ocupat	Număr respondenți
biblioteca școlară	296
profesor documentarist	48
nonrăspuns	9

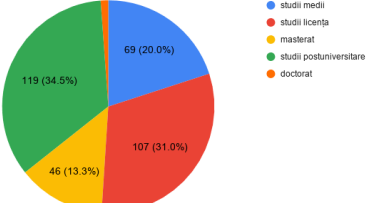
Post ocupat	Procentaj
biblioteca școlară	86,0%
profesor documentarist	14,0%

Calificare în domeniul postului	Număr respondenți	Calificare în domeniul postului
calificați	313	 <p>● calificat 90,5%</p> <p>● necalificat 9,5%</p>
necalificați	33	
nonrăspuns	7	
Încadrarea pe post	Număr respondenți	Încadrare pe post
titulari	307	 <p>● titular 92,0%</p> <p>● suplinitor 8,0%</p>
suplinitori	27	
nonrăspuns	19	
Normarea postului	Număr respondenți	Normarea postului
1 normă întreagă	255	 <p>● normă întreagă 77,0%</p> <p>● 1/2 normă 23,0%</p>
1/2 normă	76	
nonrăspuns	22	

d. Formarea de bază și formarea continuă a participanților la cercetare

Tabelul nr. 5: Formarea de bază a participanților la cercetare

Formarea de bază	Număr respondenți	Formarea de bază
formarea de bază în domeniul specialității	188	 <p>● formarea de bază în domeniul specialității</p> <p>● formarea de bază alt domeniu urmat de recalificare</p>
formarea de bază alt domeniu urmat de recalificare	151	
nonrăspuns	14	
Nivelul studii	Număr respondenți	Nivelul de studii
studii medii	69	 <p>● studii medii</p> <p>● studii licența</p> <p>● masterat</p> <p>● studii postuniversitare</p> <p>● doctorat</p>
studii licența	107	
masterat	46	
studii postuniversitare	119	
doctorat	4	
nonrăspuns	8	

Tabelul nr. 6: Formarea continuă a participanților la cercetare

respondenți	participă la cursuri de formare continuă	284	<p>participă la cursuri de formare continuă nu participă la cursuri de formare continuă</p>
	nu participă la cursuri de formare continuă	5	
nonrăspuns		64	
Utilitatea studiilor de formare continuă		Număr respondenți	<p>Utilitatea studiilor de formare continuă</p> <p>în mare măsură în mică măsură deloc</p>
în mare măsură		311	
în mică măsură		22	
deloc		3	
nonrăspuns		17	

Tabelul nr. 7: Distribuția răspunsurilor în funcție de nivelul de perfecționare continuă:

Specializarea	Nivelul de perfecționare continuă	Număr respondenți
Bibliotecar școlar	debutant	44
	grad II	58
	grad I	173
Profesor documentarist	debutant	20
	definitivat	12
	grad II	13
	grad I	33

f. Condițiile în care își desfășoară activitatea participanții la cercetare

Tabelul nr. 8: Date despre structurile info-documentare

Starea spațiului bibliotecii școlare/CDI		<p>Starea spațiului bibliotecii școlare/CDI</p> <p>potrivit desfășurării activității nu este potrivit desfășurării</p>	
potrivit desfășurării activității			292
nu este potrivit desfășurării			54
nonrăspuns			7
Starea mobilierului		<p>Starea mobilierului</p> <p>bună medie nesatisfăcătoare</p>	
bună			207
medie			98
nesatisfăcătoare			41
nonrăspuns			7

Starea fondului de carte		Număr respondenți		
la zi		36		
mixt		246		
învechit		60		
nonrăspuns		11		

Dotarea tehnică	Da	Nu	Nonrăspuns
Conexiune la Internet	316	34	3
Soft de gestiune de bibliotecă	115	224	
Echiptamente tehnice și audio-video	179	159	9

g. Activitățile desfășurate de bibliotecarul școlar/profesorul documentarist

Tabelul nr. 9: Distribuția răspunsurilor privind activitățile de planificare și organizare

	Tipuri de activități	Numar respondenți
răspuns	realizează activități de planificare și organizare	226
	realizează alte tipuri de activități	63
	nu realizează activități de planificare și organizare	5
nonrăspuns		59

Tabelul nr. 10: Distribuția răspunsurilor privind activitățile de tip biblioteconomic

	Tipuri de activități	Numar respondenți
răspuns	realizează activități biblioteconomice	282
	realizează alte tipuri de activități	84
	nu realizează activități biblioteconomice	16
nonrăspuns		69

Tabelul nr.11: Distribuția răspunsurilor privind activitățile pedagogice

	Tipuri de activități	Numar respondenti
răspuns	realizează activități pedagogice	142
	realizează alte tipuri de activități	95
	nu realizează activități pedagogice	14
nonrăspuns		102

Tabelul nr12: Distribuția răspunsurilor privind activitățile culturale și de stimularea gustului pentru lectură

	Tipuri de activități	Numar respondenti
--	----------------------	-------------------

răspuns	Realizează activități culturale și de stimularea a gustului pentru lectură	256
	Nu realizează activități pedagogice	8
nonrăspuns		89

Tabelul nr. 13: Distribuția răspunsurilor privind utilizarea TIC și multi-media în procesul de învățare al elevilor:

	Tipuri de activități	Număr respondenți
răspuns	utilizează TIC și multi-media	206
	nu utilizează TIC și multi-media	42
nonrăspuns		105

Tabelul nr. 14: Distribuția răspunsurilor privind activitățile de comunicarea cu utilizatorii și partenerii externi:

	Tipuri de activități	Număr respondenți
răspuns	comunică cu utilizatorii și partenerii externi	205
	alte tipuri de activități	25
	nu comunică cu utilizatorii și partenerii externi	20
nonrăspuns		103

Tabelul nr. 15: Distribuția răspunsurilor privind activitățile realizate la cererea școlii:

	Tipuri de activități	Număr respondenți
răspuns	realizează activități la cererea școlii	196
	realizează activități ce revin prin fișa postului	76
	nu realizează activități la cererea școlii	6
nonrăspuns		75

h. Opinii personale despre profesia de bibliotecar școlar/profesor documentarist

Tabelul nr. 16: Distribuția răspunsurilor privind rolul bibliotecarului școlar/profesorului documentarist în educarea elevilor

respondenți	261
nonrăspuns	92

Tabelul nr. 17: Distribuția răspunsurilor privind sprijinul primit din partea echipei didactice:

respondenți	sprijin bun și foarte bun	263
	sprijin în mică măsură	25
	nu sprijină	11
nonrăspuns		54

Tabelul nr. 18: Distribuția răspunsurilor privind barierele în îndeplinirea rolului bibliotecarului școlar/profesorului documentarist:

respondenți	întâmpină bariere	258
-------------	-------------------	-----

	nu întâmpină bariere	25
nonrăspuns		70

Tabelul nr. 19: Distribuția răspunsurilor privind propunerile pentru îmbunătățirea activității de bibliotecar școlar/profesor documentarist:

respondenți	243
nonrăspuns	110

7. Concluziile cercetării

Rezultatele cercetării (vezi ANEXA în care sunt prezentate datele brute ale cercetării) au evidențiat aspecte cu privire la dotarea bibliotecilor școlare/CDI, nivelul de pregătire, formarea continuă, activitățile și rolul pe care îl au bibliotecarii școlari/profesorii documentariști, dar și barierele și disfuncționalitățile care există în cadrul sistemului.

Personalul din structurile info-documentare din sistemul de învățământ preuniversitar este calificat iar nivelul de perfecționare înalt demonstrează performanțe profesionale deosebite, dar nu trebuie să scăpăm din vedere faptul că majoritatea respondenților fac parte din categoria de vârstă 46-65 ani, cei mai mulți, urmată de categoria de vârstă 31-45 ani. Acest lucru evidențiază faptul că prea puțini tineri sunt atrași să lucreze în sistem. Statutul neclar și neatractiv, activitățile prea puțin popularizate, încărcarea personalului cu alte tipuri de activități decât cele din fișa postului fac ca bibliotecarul școlar și chiar și profesorul documentarist să pară a fi, în imaginarul colectiv, un custode al cărților și mai mult o anexă a secretariatului sau a administrativului decât un promotor al informației și cunoașterii.

Se constată o creștere a preocupării personalului pentru formarea de bază, marea majoritate a angajaților din domeniu având studii superioare dar numai profesorii documentariști au pregătire psihopedagogică. Importanța acordată formării continue atât din partea celor care organizează activitățile, dar și din partea profesioniștilor din domeniu care participă la aceste activități este de asemenea meritorie, dar din păcate temele cursurilor sunt haotic alese și nu au prea multă legătură cu activitatea bibliotecarului școlar actual. Temele legate de biblioteconomie și TIC ajută la organizarea activităților, dar lipsește o strategie unitară de formare care să abordeze teme legate de inițierea elevilor în cercetarea documentară, animații media și strategii de atragerea elevilor către lectură prin abordarea unor teme legate de pedagogia lecturii, bibliografie pentru copii și tineret, tehnici de promovare a lecturii, tehnici de joc și animație în bibliotecă, orientare și cultură media etc.

Existența unei rețele de biblioteci școlare este un lucru bun, dar trebuie subliniat că în perioada 1990-2019 numărul de biblioteci școlare a scăzut constant, iar cele care au rămas în sistem se confruntă cu probleme financiare la toate capitolele: calitatea spațiului alocat, mărimea spațiului de depozitare, mărimea spațiului destinat utilizatorilor, mobilier impropriu, dotări tehnice vechi sau inexistente. Participanții la cercetare au afirmat că fondul documentar al bibliotecilor școlare și al CDI-urilor, care au preluat și inclus fondul documentar deja existent, este învechit și uzat. Dacă pe partea de manuale școlare, auxiliare și materiale de referință (dicționare, atlase școlare, enciclopedii), hărți școlare și operele autorilor studiați la clasă, s-a ținut pasul cu cerințele de la clasă și au fost achiziționate constant materialele didactice necesare, totuși pe partea de lecturi suplimentare și lectura de plăcere situația este destul de tristă, marea majoritate a cărților fiind achiziționate în perioada comunistă. Toate

caracteristicile pe care trebuie să le aibă o carte ca să atragă cititorii, care în marea lor majoritate sunt copii, de la design, mod de redactare, imagini (foarte importante pentru elevii de vârstă mică), culori etc, sunt alterate datorită vechimii și al modului de lucru din acele timpuri. Dacă la toate acestea adăugăm vechimea cărții și gradul de uzură, putem înțelege de ce elevii nu sunt atrași de cărți.

Ceva mai bine, în ceea ce privește dotările, stau Centrele de Documentare și Informare deoarece, prin lege, la înființarea acestora, trebuie îndeplinite condiții precise privind spațiul, mobilierul și dotarea tehnică. Dar primele CDI au fost înființate în anii 2000-2001 iar dotarea tehnică de acum 20 de ani nu mai corespunde cu provocările lumii de astăzi.

Rezultatele cercetării au arătat că profesioniștii din sistem își fac meseria cu pasiune și se dedică rolului de educator pe care îl au. Principalele activități, așa cum sunt percepute de respondenți, sunt activitățile culturale și de stimularea a gustului pentru lectură și activitățile de gestiune a fondului documentar. Activitățile de cercetare documentară sau suport pentru utilizarea tehnologiei în procesul de predare-învățare sunt percepute, de către aceștia, ca mai puțin importante. Profesorii documentariști au oferit răspunsuri mult mai punctuale și corecte la toate tipurile de activități pe care le desfășoară. Din păcate au fost situații în care respondenții, fie nu au răspuns corect la întrebări încadrând alte tipuri de activități decât cea corectă, fie au declarat că nu realizează acel tip de activitate, ceea ce demonstrează că nu-și cunosc îndeajuns statutul, atribuțiile și rolul pe care îl au. Întrebarea căreia respondenții i-au acordat o atenție deosebită s-a referit la activitățile pe care aceștia le realizează la cererea școlii. Multitudinea și diversitatea răspunsurilor au arătat că o parte importantă din timpul lor o acordă realizării acestor activități în detrimentul activităților precizate în Fișa postului. De asemenea, faptul că nu există un curriculum pentru profesorul documentarist crează confuzii atât cu privire la statutul acestuia dar și cu privire la activitățile pe care le desfășoară. Faptul că are de îndeplinit 18 ore pe săptămână activități didactice cu elevii, dar acestea nu există în curriculum, creează o mare problemă. Profesorul documentarist trebuie, în permanență, să caute profesori dispuși să realizeze ore și activități în CDI, ceea ce nu este întotdeauna ușor pentru că și aceștia la rândul lor au un ritm de lucru și obligativitatea de a acoperi materia și, pentru că nu toți profesorii sunt deschiși la colaborare cu profesorul documentarist, face ca acesta să nu poată să-și îndeplinească norma didactică.

Barierile semnalate de respondenți, se referă la legislația neclară, slaba finanțare, colaborarea deficitară cu unele care didactice și direcțiunea școlilor, încărcarea cu alte activități decât cele din Fișa postului și, nu în ultimul rând, percepția colectivă greșită asupra statutului și a rolului pe care bibliotecarul școlar și profesorul documentarist îl au în procesul educativ.

În urma analizei rezultatelor chestionarului aplicat bibliotecarilor școlari și a profesorilor documentariști am realizat o analiză SWOT în dorința de prezentă situația reală a profesionistului din structurile info-documentare din învățământul preuniversitar românesc/

a. Puncte tari

- Existența unei rețele de biblioteci școlare/CDI bine organizată;
- Personal bine instruit – marea majoritate având studii superioare;
- Personal calificat – marea majoritate având gradele II și I;

- Personal dedicat profesiei;
- Colaborarea, în general bună, cu echipa didactică a școlii.

b. Puncte slabe

- Slaba finanțare a sistemului;
- Lipsa de interes a factorilor de decizie;
- Slaba dotare tehnică a bibliotecilor școlare;
- Fond documentar învechit, neadaptat curriculei actuale;
- Digitalizarea redusă;
- Personal îmbătrânit;
- Lipsa de timp pentru propriile activități datorită încărcării cu atribuții ce nu țin de fișa postului;
- Lipsa unui curriculum pentru profesorii documentariști;
- Lipsa unui standard național pentru funcționarea și dezvoltarea bibliotecilor școlare/CDI;
- Lipsa procedurilor operaționale unitare pentru activitățile de bibliotecă școlară/CDI.

c. Oportunități

- Proiectul prin care bibliotecile școlare se pot transforma în CDI
- Achiziționarea unui soft de gestiune unitar pentru toate bibliotecile școlare;
- Planul Național de Investiții în Educație pe baza finanțărilor cu fonduri europene.

d. Amenințări

- Scăderea interesului pentru lectură a elevilor;
- Legislația neclară în domeniu;
- Necunoașterea propriilor atribuții de către unii profesioniști;
- Neînțelegerea misiunii bibliotecarului școlar/profesorilor documentariști de către unii profesori și directori de școli;
- Nedirecționarea fondurilor de investiții către bibliotecile școlare/CDI;
- Nu există o strategie unitară pentru pregătirea și formarea continuă a personalului;

Analiza realizată pe baza rezultatelor cercetării, a arătat o nevoie profundă de modernizare a bibliotecilor școlare/CDI și a profesiei de bibliotecar școlar/profesor documentarist. Nevoia de selectare a informațiilor pentru elevi este, poate, mai necesară ca oricând dacă luăm în considerare volumul mare de date pe care aceștia le primesc pe toate tipurile de media. Este nevoie de schimbări radicale sub toate aspectele: organizarea și dotarea bibliotecilor școlare/CDI și adaptarea la cerințele prezentului a profesiilor de bibliotecar școlar/profesor documentarist.

Referințe Bibliografice

1. Catalogul Structurilor Infodocumentare din România (CASIDRO). [online], [accesat la 17.03 2021]. Disponibil la: <http://www.bibnat.ro/biblioteci.php>
2. CRESWELL, John W.; CLARK PLANO, Vicki L. *Designing and Conducting Mixed Methods Research*. Third Edition. Sage Publications, Inc. USA, 2017 520p. Apud TRĂȘĂ, Lucian. *Metode și tehnici de cercetare în psihologie*. Note de curs, anul I. Universitatea Spiru Haret. Facultatea de psihologie. [online], 2013 [accesat la 06.01.2020]. Disponibil la: <https://www.yumpu.com/ro/document/view/4754865/metode-si-tehnici-de-cercetare-in-psihologie-anul-i-lucian-trasa>
3. Legea nr.1/2011, Legea Educației Naționale, publicată în *Monitorul Oficial al României* nr.18 din 10 ianuarie 2011, Partea I, Anul 179 (XXIII): [online], [accesat 24.10.2018]. Disponibil pe Internet la adresa: <https://lege5.ro/gratuit/geztsobvgi/legea-educatiei-nationale-nr-1-2011>
4. Ordinul MECTS nr. 5556 din 7 octombrie 2011 privind aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a bibliotecilor școlare și a centrelor de documentare și informare, publicat în *Monitorul Oficial României*, nr.57 din 27 octombrie 2011: [online], [accesat 05.11.2018]. Disponibil pe Internet la adresa: <https://www.edu.ro/sites/default/files/fi%C8%99iere/Invatamant->
5. *Tratat de biblioteconomie*. Vol. II. Part I. Coord. Mircea Regneală. București: Editura ABR, 2016.
6. YAMANE, Taro. *Statiscis: An Introductory Analysis*, 2nd edition. New York: Harper and Row, 1967 Apud ISRAEL, Glenn. *Determining sample size*. În: University of Florida IFAS extension. [online], 2013 [accesat la 06.01.2020]. Disponibil la: <http://www.tarleton.edu/academicassessment/documents/Samplesize.pdf>